

SLOVENSKI NAROD

Knjaza vsak dan popoldne, izvenredno ceneje in praznično. — Inerati do 20 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inerati peti vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod celja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflova ulica 10. a.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Stromayerjeva 3b — NOVO MESTO: Ljubljanska 6.
telefon št. 26. — CELJE: Osljakeva ulica 1, telefon št. 65;
podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Važen uspeh Jugoslavije v Ženevi:

Mednarodno zatiranje zločinskega terorizma

Društvo narodov je na predlog Jugoslavije osvojilo stališče, da se morajo obsediti vsa nasilja, vsi atentati in vsi umori kot sredstvo politične borbe

Ženeva, 5. oktobra. AA. Najvažnejše vprašanje, ki je na dnevnem redu 17. zasedanja skupščine DN, je vprašanje pobijanja mednarodnega terorizma in to na tožbo Jugoslavije z dne 10. decembra 1934. Svet DN je obsodil atentat v Marseju in tedaj je bilo predvideno, da se skliče odbor strokovnjakov, ki naj bi izdelal mednarodno pogodbo o pobijanju terorizma. Ta odbor je izdelal dva predloga mednarodne pogodbe proti pobijanju terorizma, drugi odbor pa je sestavil predlog o ustanovitvi mednarodnega sodišča.

Letošnja skupščina mora sprejeti sklep, da se skliče mednarodna diplomatska konferenca, ki mora definitivno sprejeti besedilo pogodbe, ki bi se nato predložila ostalim državam v podpis in ratifikacijo. V prvem pravnem odboru je prišlo v tem vprašanju do opozicije severnih držav. Ta opozicija pa ni prišla zaradi tega, ker bi te države menile, da ni treba pobijati mednarodnega

terorizma. Nasprotno, te države menijo, da se predlogi ne skladajo povsem s tradicijami azila, ki se mora dati političnim zločincem in ni v skladu s pozitivno zakonodajo o ekstradiciji teh političnih zločincev. To stališče je v prvi vrsti zastopal belgijski delegat, ki v svojih izjavah ni odobral političnih atentatov in atentatorjev in je poudaril, da bi taki zločinci, kot se je prigodil v Marseju, resnično morali biti odpravljeni z mednarodno pogodbo, ki bi onemogočila mednarodni terorizem.

Jugoslavija, ki jo ta problem posebno zanima in ki je tudi našla to vprašanje v DN, je tudi to pot branila svoje stališče po svojem zastopniku dr. Slavku Stojkoviću, ki je izjavil, da inicijativa za pobijanje mednarodnega terorizma ne izvira iz nikakih teoretičnih razlogov, ki bi bili abstraktnega značaja o o raznih mednarodnih prava glede pobijanja mednarodnega terorizma, ampak temelji na odločitvi sveta DN, ki je bil o vrtiliki

obtožbe Jugoslavije, na temelju člena 11. pakta DN mnenja, da se morajo izpolniti sedanja mednarodna pravila. Dr. Stojković je poudaril, da se z jugoslovenskim predlogom ne ustvarjajo kakšne nove mednarodne pogodbe in obveze. Naslanja se samo na besedilo odločitve sveta DN z dne 24. decembra 1934 in tam pravi svet DN: Vsaka država je dolžna zavrniti na svojem ozemlju sleherno teroristično delavnost s političnimi cilji in to dolžnost imajo posebno člani DN.

Jugoslovenski zastopnik v tem odboru dr. Stojković je naglasil, da je cilj jugoslovenskega predloga ta, da se obsodijo vsa nasilja, vsi atentati in vsi umori kot sredstvo politične borbe, pa naj bodo razlogi teh zločinov kakršnikoli. Vsak umor mora biti zmeraj vrednoten kot umor. Samo tako bo možen pravi napredek človeštva in civilizacije, če se enkrat za vedno izjavi, da se ne morejo brez kazni pobijati državniki samo zato, ker

izpovedujejo svoje politično prepričanje.

Glede izjave belgijskega delegata in senatorja Roullina o relativnosti političnih idealov in sistemov je g. Stojković izjavil, da je nad vsemi političnimi idealii in sistemi človeško življenje, ki ne sme biti predmet političnih spopadov. Zato se mora vpostavitvi ravnotežje med mednarodnim pobijanjem terorizma in pa pravico azila za politične krivce. Jugoslovenski zastopnik v tej komisiji predlaga v imenu Jugoslavije takšno proceduro za rešitev najvažnejšega problema letošnjega zasedanja.

Skupščina DN bo v načelu sprejela predlog o sklicanju mednarodne konference za pobijanje terorizma in za sprejem definitivnih pogodb. Svet DN bo dolžil točen datum za sklicanje te konference, med tem časom pa bo odbor strokovnjakov, ki bo sklican, na podlagi izraženih mnenj revidiral izdelane predloge.

Iz domače politike

Občinske volitve

pri Su. Joštu nad Vrhniko

Včeraj so bile občinske volitve v občini Sv. Jošt nad Vrhniko. Vložena je bila samo lista JRZ z nosilcem g. Ivanom Mačkom na čelu. Oddanih je bilo od 270 volilnih upravičencev 141 glasov ali 53%.

JRZ in dr. Maček

Glasi JRZ »Samouprava« je svoječasto pisala, da se bo JRZ po končanju občinskih volitev, pri katerih bo zmagala na vsi črti, lotila rešitve hrvaškega vprašanja in stopila v pogajanja z dr. Mačkom. Pri tem se je sklicevala na izjavo dr. Mačka, da se bo pogajal glede sporazuma samo s tisto srbsko stranko, glede katere bodo volitve pokazale, da ima večino srbskega ljudstva za sabo. To, od dr. Mačka zahtevamo legitimacijo za pogajanja, tako je poudarjala »Samouprava«, pa bodo dale JRZ občinske volitve. To mišljenje je zastopal tudi zagrebški »Obzor«, ki se rad postavlja kot nekako polslužbeno Mačkovo glasilo. Toda oglašil se je takoj »Hrvatski Dnevnik«, službeni dr. Mačkov organ, ter temeljito korigiral mnenje obh. Izjavil je, povdarjajoč, da govori v imenu svojega gospodarja, da dr. Maček ne pripisuje občinskim volitvam posebne važnosti in da se bo glede sporazuma pogajal samo s tisto srbsko stranko, ki ji bodo dale legitimacijo v to volitve v ustavolovno Narodno skupščino. Na to izjavo odgovarja »Samouprava« tako-le: »Jako se vara »Hrvatski Dnevnik«, ako misli, da se bo JRZ ravnala po slabih zgledih in komurkoli ponujala pas pobojanja in sporazuma. Zato se »Hrv. Dnevnik« zama razburja. Ne vrstijo se občinske volitve radi »Hrv. Dnevniku«, marveč so one državna in narodna potreba prvostopne politične važnosti. Ako on tega ne vidi, tem slabše zanje! — Torej za enkrat o kakšnih pogajanjih med dr. Mačkom in JRZ ne more biti govora!

pripravljena voditi pogajanja o novi razdelitvi virov najglavnejših sirovin. Na ta način bi po sodbi angleških krogov najhitreje prišlo do tesnejšega gospodarskega sodelovanja, s čimer bi problem kolonij izgubil svoj sedanji revizionistični značaj.

Novi spopadi med Arabci

Jeruzalem, 3. oktobra. k. Včeraj je prišlo v Palestini do novih hudih spopadov med Arabci in oddelki angleške vojske. Na česti Akri-Sadah so se skupine Arabcev utrdile v jarkih in posebej zgrajenih kavernah ter so pripravile angleškim četam celo zase. Arabcev je bilo okrog tisoč. Ko je prišel oddelek angleškega vojskovanja, je prišlo do hudega spopada, v katerem so imeli tudi Angleži nekaj izgub. Ko so prišla Angležem na pomoč letala, so se Arabci v divjem begu umaknili.

Snoči je bil objavljen uradni komunik, po katerem je v zadnjem času pri raznih incidentih padlo 35 angleških vojakov. 162 pa jih je bilo ranjenih. Arabcev in Židov je bilo, ubitih 315 ranjenih pa 1314.

Jeruzalem, 5. oktobra. z. Arabski uporniki so se zonet omejili na nočne napade. V petek ponoči so napadli močno obmejno stražo ob sirijski meji, v pretekli noči pa stražni oddelek ob železniški progi v bližini Jeruzalema Angležem je že trda predla, ker so porabili vse strelivo. Predno je prišla pomoč. Vesti o ustavitvi arabskega upora v zvezi z intervencijo arabskih poglavarjev se vedno bolj zgoščujejo, vendar pa za enkrat ni es nobenega konkretnega sklepa o tem.

Revizija kolektivnih pogodb v Franciji

Pariz, 5. oktobra. AA. Havas: Notranji minister Salengro je imel včeraj dolg telefonski pogovor s Blumom v Ženevi in je nato povabil k sebi ministra brez portfelja Chautempsa. Ti razgovori so bili v zvezi s čl. 15. zakona o franku, ki se nanaša na borbo proti draginji po 1. oktobru t. l. Ko se Blum vrne, bo imel takoj posvete z gospodarskim odborom ministrov v tej zadevi. Čl. 15. govori tudi o reviziji kolektivnih delovnih pogodb.

Obisk turškega vojnega brodograja na Malti

Pariz, 5. oktobra. AA. »Echo de Paris« poroča, da bo turška mornarica v kratkem obiskala angleško brodograja na Malti. London, 5. oktobra. AA. »Daily Express« piše, da je med Turčijo in Anglijo prišlo do sporazuma, po katerem bo Anglija utrdila Dardanele in vojni material dobavila angleška vojna industrija.

Curik, 5. oktobra. Beograd 10. —, Pariz 20.30, London 21.44, New York 434.75, Bruselj 73.10, Milan 33.50, Amsterdam 230. — Berlin 174.50, Dunaj 74. — Varšava 81.50, Bukarešta 3.25.

Kaj bo s šilingom?

Po mnenju avstrijskih gospodarskih zbornic se Avstrija ne bo mogla izogniti devalvaciji

Dunaj, 5. oktobra. r. Včeraj je finančni minister Drachsler izjavil, da devalvacija češkoslovaške krone ne bo prisilila avstrijske vlade k spremembi stališča glede šilinga. Slično izjavo je podal tudi guverner Narodne banke. Ta izjava je v prvem trenutku vplivala pomirjevalno, vendar so se danes zopet čule vznemirljive vesti. Sredi prejšnjega tedna se je na dunajski borzi čulo mnenje, da Avstrija ne bo prisiljena k izrednim ukrepom, dokler se Češkoslovaška ne odloči spremeniti vrednost svoje valute. Ko so prišle prve vesti o nameravanem koraku češkoslovaške vlade, se je zaradi tega nervoznost povečala, kar se je pokazalo v znatnem dvigu tečajev delnic na dunajski borzi, kjer je bilo veliko povpraševanje po substančnih vrednotah. V finančnih krogih je danes vzbudilo pozornost poročilo o seji kuratorija avstrijskega Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, kjer so zastopane vse gospodarske zbornice.

Kuratorij tega zavoda se je p-drobno pečal z možnimi posledicami devalvacij v državah zlatega bloka in zlasti v Češkoslovaški s posebnim ozirom na avstrijski izvoz. Ugotovljeno je bilo, da se je za bodoče bati zmanjšanja kon-

kurenčne zmoglosti avstrijske izvozne industrije. Že pred zastopom devalvacijskega vala je avstrijski izvoz le s težavo in velikimi žrtvami vzdrževal konkurenco na svobodnih zunanjih tržiščih. Medtem ko je doslej šlo prizadevanje za to, da se po možnosti poveča avstrijski izvoz, obstoja danes skrb, da se izvoz v sedanjem obsegu vsaj obdrži. Kuratorij je soglasno sklenil skupaj z gospodarskimi organizacijami postaviti vladi konkretne predloge glede ukrepov, da se avstrijski izvoz obdrži na sedanji višini.

Poseben pomen pripisujejo v političnih krogih prihodu bivšega francoskega finančnega ministra Paula Renaulda na Dunaj. V zvezi s tem zatrjujejo, da prihaja Renauld na Dunaj kot odposlanec francoske vlade, da se pogaja z Avstrijo o valutnih vprašanjih in o pristopu Avstrije k mednarodnemu valutnemu sporazumu. V poučenih krogih menijo, da bo avstrijska vlada navzlic dosedanjemu odklonilnemu stališču zaradi izvoznih težkoč in konkurence od strani držav, ki so devalvirale valuto, zlasti pa od strani češkoslovaške, vendar prisiljena prej ali slej revidirati svoje stališče.

neralni tajnik Zveze nemškega tiska, dr. Schmitt glavni urednik za zunanjo politiko pri glavnem organu Hitlerjeve stranke »Völkischer Beobachter«, dr. Rau glavni urednik dnevnika »Deutsche Nachrichten«, grof Reishach je direktor pri »Nationalsozialistische Korrespondenz«, von der Decken zastopa zalogbe Ullstein, dr. Meyer je glavni urednik dnevnika »Berliner Anzeiger«, dr. von Müller zastopa dnevnika »Freidenblatt« in »Münchener Neueste Nachrichten«, Rasche je tiskovni zastopnik nemškega tiska v severnem okrožju in glavni urednik dnevnika »N. S. Z. Rheinfront«, Hildebrandt je glavni urednik za zunanjo politiko pri listu »Niedersächsische Tageszeitung« in g. Schliemann je urednik foto oddelka agencije »Witthilde« in zastopnik fotosekcije pri »Deutsche Nachrichtenbüro«.

Po zajtrku v kavarni Union so si gostje ogledali naš Okrožni urad za zavarovanje delavcev v spremstvu ljubljanskih novinarjev s predsednikom Jugoslovenskega novinarskega združenja, sekcija Ljubljana direktorjem g. Stankom Virantom in drugimi funkcionarji združenja. V palači OUZD jih je pozdravil predsednik g. Kremžar, ki je ocenil naše kulturne stike z Nemčijo v preteklosti in zglede Nemčije tudi v naši socialni zakonodaji ter jim želel dobrodoščilo. Na kratko je nato ravnatelj dr. Bohinjec gostom v nemščini obrazložil vsi bistveno-

sti našega socialnega zavarovanja. Njegovi hčerki Polonca in Metka sta vsakemu gostu izročili lepe šopke z nageljnino in rožmarinom. Obe sta bili v narodni noši in so ju gostje z zanimanjem ogledovali in ju seveda po sprejemu takoj fotografirali. Ob sprejemu je bilo tudi vse uradništvo OUZD.

Nato je goste sprejel v Narodni galeriji predsednik dr. Fran Windischer ter jim ob spremstvu ravnatelja Ivana Zormana razkazal dokumente naše likovne kulture. Gostje so bili očito presenečeni prišlo tako obilnega in vrednega ustvarjanja naših umetnikov v preteklosti in tudi sodobnikov.

Na magistratu jih je sprejel župan dr. Adlešić ter jim razkazal poslopje ter vse zanimivosti, ki so tu shranjene. Okoli 13. ure je goste sprejel ban dr. Nallažen ter jih povabil na kosilo. Popoldne jim bo mestna občina priredila čajanko v kavarni Nebotičnik. Gostje si bodo ogledali tudi vse druge zanimivosti Ljubljane, ob 18.40 pa se odpeljejo na Bled.

Devalvacija lire

Znižanje vrednosti lire za 40% prejšnje zlate paritete

Rim, 5. oktobra. Na današnji seji ministrskega sveta je bil tečaj lire določen na 90 lir za 1 funt, odnosno 19 lir za 1 dolar. S tem je vzpostavljena stara relacija med liro, funtom in dolarjem, ki je bila določena 21. decembra 1927 o prikliki takratne stabilizacije italijanske lire.

Vpostavitve stare relacije lire na-

sproti funtu in dolarju pomeni, da se tudi italijanska lira devalvirala v enakem razmerju, kakor dolar, odnosno funt, to je za okrog 40% prejšnje zlate paritete. Ker pa je lira že od lanskega leta za okrog 10% pod zlato pariteto, bo v primeru z dosedanjim stanjem obseg devalvacije znašal okrog 30%. Funt je doslej v Italiji staj 64.50 lire, odslej pa bo vrednost funta 90 lir.

30.000 mož je moralo čuvati včeraj red in mir v Parizu

Kljub temu je prišlo do spopadov med levičarji in desničarji in je bilo izvršenih nad 1500 aretacij

Pariz, 5. oktobra. z. Pariz je včeraj preživel zopet zelo razburljivo noč. Voda razpuščene organizacije Ogajenih krijev polkovnik De la Roque je osnoval novo socialistično stranko, ki je včeraj priredila v parku princev svoj prvi javni manifestacijski shod. Komunisti so priredili istočasno protidemonstracijo ter se v bližini priredili drugi shod. Novi francoski socialisti se sbrali na svojem shodu 30.000 ljudi, komunisti pa 40.000. Obstojala je nevarnost, da bo prišlo do krvavih spopadov. Policijske oblasti so zaradi tega izdale še v soboto obsežne varnostne ukrepe. Poleg policije je pomagala braniti javni red in mir še 20.000 mož mobilne garde. Med obema shodovalistoma je bil postavljen močan kordon. Na obeh straneh se poskušali prebiti kordon in prišlo je do cele vrste manjših spopadov, ki

so jih čuvarji reda in mira v kati zadušili. Vsem je bilo aretiranih 1.500 oseb, vendar pa se v zaporu obdržali samo 15 aretirancev, pri katerih so našli strelno orožje. V spopadih je bilo 5 policajev in pet demonstrantov teje ranjenih, tako da so jih morali prepeljati v bolnice. Notranji minister Salengro se je danes pariskemu policijskemu prefektu s posebnim pismom zahvalil za vzorno varnostno službo. Zasluge policije poudarjajo tudi vsi današnji listi. De la Roque je danes izdal komunik, v katerem pravi, da je včerajšnji nastop njegovih pristalcev dokazal, da komunisti v Parizu ne smejo več izivati, ker jih je že samo delni nastop pristalcev reda in mira prisilil, da se pokore obstoječemu redu. V bodoče Pariz ne bo trpel več nobenega komunističnega izjavanja.

Konferenca bank v Ljubljani

Razpravljali so predvsem o likvidaciji kmečkih dolgov

Včeraj popoldne so se v sejni dvorani Zdržne gospodarske banke zbrali zastopniki strokovnih organizacij bank iz vse države na konferenco, katero je vodil predsednik ljubljanskega Društva bančnih zavodov, g. dr. Ivan Štokar.

Konferenci so prisostvovali: dr. Vlada Marković, predsednik Zdrženja bank iz Beograda, nadalje člana uprave tega združenja Jovan Živanović in Milan D. Stojadinović ter tajnik g. L. Hohl. Iz Zagreba so bili predsednik Zveze denarnih zavodov dr. Branko Pliverić, predsednik Zdrženja bank g. Arnold Herzig, član uprave Franjo Hruštić in tajnik dr. Miljenko Marković. Iz

Splita je prišel tajnik združenja tamošnjih bank dr. I. Rafaeli. Zvezo jugoslovenskih hranilnic iz Ljubljane sta zastopala predsednika g. Fran Pretnar in tajnik dr. Vladimir Murko. Ljubljansko Društvo bančnih zavodov je zastopal predsednik dr. Ivan Štokar, navzoči pa so bili tudi g. Hanuš Krotka, podpredsednik društva in g. dr. Fran Pavlin, podpredsednik združenja denarnih zavodov, nadalje član uprave društva g. Smertnik iz Celja.

Konferenca, ki je trajala od 10. do 1., se je bavila predvsem s pravniki, ki morajo v kratkem iziti v zvezi z izvedbo uredb o definitivni likvidaciji kmečkega računa.

Zastopniki nemškega tiska v Ljubljani

Ljubljana jim je zelo všeč — Ogledali so si naše kulturne ustanove — Z Bleda se odpeljejo domov

Ljubljana, 5. oktobra. Iz Zagreba so se pripeljali danes ponoči v Ljubljano nemški novinarji, ki so prvič našli gostje. Že od 25. septembra, ko so prišli iz Nemčije na letališče v Zemunu, so na potovanju po Jugoslaviji kot gostje predsednika vlade. Bili so že v Beogradu, na Oplenju, v Novem Sadu, v Sarajevu in Ridiži, na Cetinju, v Dubrovniku in Splitu od koder so dopotovali v nedeljo v Zagreb. Jutri ob 10.31 se bodo odpeljali z Bleda v domovino.

Spremljajo jih po Jugoslaviji Miloš Ciganjski, naš tiskovni ataše v Berlinu in zastopnik Centralnega Presbiraia iz Beograda dr. Djordje Bogdanovića in dr. Mojsije Stojkovića, ki se jim je v Ljubljani pridružil se ljubljanski dopisnik Presbiraia urednik Anton Zobeč.

Naši gostje so večinoma glavni uredniki največjih nemških listov in novinarskih podjetij. Wilfried Bade je vladni svetnik v ministertvu za propagando in šef južnovzhodnega novinarskega okrožja. Ihde je go-

Najbolji film sezone po romanu L. GANGHOFFERJA

ORLOVO GNEZDO

FILM, KI BO OČARAL VSO LJUBLJANO!

Príde v kino Union!

Grad Hubertus

Bežigradska šola
je zidana poceniNobena druga šola v Ljubljani ne bo imela toliko zraka
in miru kakor ta

Ljubljana, 5. oktobra.

Za bežigradsko šolo, ki je zdaj dograjena in bo kmalu izročena svojemu namenu, se naša javnost precej zanima, pač zato, ker je to največje in najmodernejše šolsko poslopje za osn. in mešč. šolo pri nas. Ko so pa nekateri zvedeli, da gradbeni stroški z opremo vred znašajo okrog 7,5 milijona Din, se jim je zdelo, da je to mnogo preveč in da bi ta denar lahko porabili bolj ekonomično. V resnici imajo pri nas ljudje, zlasti oni, ki so še vajeni kronске valute, sveto spoštovanje pred milijonskimi števkami. Ko le na oko in pod prvim vtisom ocenijo delo, ki je zahtevalo nekaj milijonov stroškov, tudi takoj sodijo in obsodijo, seveda brez stvarne podlage. Zato je potrebno, da prikažemo bežigradsko šolo v luči gradbenih stroškov, da preženemo namišljene strahove še zadnjim nasprotnikom zidanja šole v gramozni »jami«.

V resnici je zidanje javnih poslopij v veliki mestni gramoznici za Bežigradom budilo pomisleke celo nekaterim strokovnjakom in ne le laikom, vendar so se zdaj menda že razpršili skoraj vsi predsodki. Ljudje imajo pač že nekakšen podzavesten odpor proti gramoznici zaradi nesrečnih barak v nji. Toda samo po sebi se razume, da šola ne bo imela nič skupnega z barakami ter bo povsem ločena od njih, čeprav bodo še nekaj časa stale v »jami«. Ljudje tudi moti že samo ime jama. Toda mestna gramoznica za Bežigradom je tako velika — razsežna, ne globoka —, da človek nima vtisa, da je v kakšni jami. Ko so takšne »jame« zidane ter urejene, nihče več za jama niti ne ve. Naj opozorimo samo na nekdanjo Tönniesovo gramoznico nasproti Sv. Kristofa, kjer je zdaj četrt lepih vil in vrtov. Nikomur ne pride več niti na misel, čeprav je, da je bila tam prejšnje čase gramoznica, da je četrt v jami. Mestna gramoznica za Bežigradom je globoka 6,40 m od višine Vodovodne ceste ter je iz tega lahko sprevideti, da šola ni sezidana morda kje pod zemljo, v kakšni razbojniški jami. Kdor pa ima vsaj primitivne pojme o stvarstvu, se lahko takoj prepriča, da je to celo dobra stran šole, ker je sezidana ob dveh različnih talnih višinah, kajti zaradi tega so vse etaže, tudi kletne nad zemljo! Če bi šolo zidali na ravni tleh, bi bile kletki pod zemljo.

Samo po sebi se razume, da v šoli sami, zlasti če v prtilični etaži, nima nihče vtisa, da je pod zemljo, saj je v resnici prtiličje od južne strani skoraj 7 m nad zemljo. Tudi estetskemu čutu bo zadosteno ter ne bo imel nihče občutka, da je v bivši gramoznici, ko bo na prostem, solnčenem ter zračnem šolskem dvorišču, urejenem tudi lepo v vrtnarskem pogledu. Begovi »jame« bodo presli od zgoraj postopno ter tako položno, da ne bo nikogar motila razlika višine. In ti begovi bodo zeleni, krastili jih bodo nasadi in med njimi bodo povsem polne poti, ki bodo držale v bivšo gramoznico. Lahko mirno trdimo, da v Ljubljani ne bo imela nobena druga šola lepše urejene okolice, več zraka in miru kakor bežigradska. Za Bežigradom, ki ima že povsem mestni značaj in se parcele že gredo pozidane, je težko našli parcelo, ki bi se lahko kosala s to, kjer stoji šola. Pomisliti je treba tudi, da šola zdaj stoji v središču svojega okoliša, a ima vendar dovolj zraka in miru okoli. Zato je težko upravičiti predsodek proti zidanju šole v »jami«, ko vendar poslopje zaradi tega ni trpelo ne v tehničnem, arhitektonskem in ne v uporabnostnem pogledu ter je šola zaradi posebnosti terena še celo marsikaj pridobila. Pri tem naj omenimo samo še, da so pridobitev šole zaradi dveh različnih tal tudi napol pokrita sprehajališča pri tleh, ki bi jih sicer ne bilo.

Če se zdaj ozremo še na finančno stran, boste vedno presenečeni, kajti prav lahko vam bomo dokazali, da je bežigradska šola sezidana izredno poceni, ceneje kakor navadne stanovanjske hiše. Pri tem pa moramo predvsem upoštevati še najvažnejši čimbel, ki od njega zavisi predvsem višina celotnih stroškov javnega poslopja mestne občine, ceno parcele. Najprej so nameravali zidati šolo na pekovskih njivah, kjer stoji zdaj gimnazija. (Mimogrede rečeno, gradbeni stroški gimnazije znašajo okrog 8,5 milijona Din.) Mestna občina je dolžna dati banovini parcelo za gimnazijo. Ponujala jo je najprej v gramoznici, a te parcele niso hoteli sprejeti, zato jim jo je prepustila na pekovskih njivah, in sicer 6.000 m². Zdalj so tam parcele najmanj po okrog 150 Din m², dočim so za Bežigradom, do stare mitnice po 200 do 250 Din. Parcela, kjer stoji gimnazija, je vredna okrog milijon Din. Ako bi hotela mestna občina zidati šolo na pekovskih njivah, bi morala kupiti za gimnazijo parcelo drugje, za kar bi ne bilo dovolj milijon dinarjev. Ceneje bi seveda tudi ne mogla kupiti parcele za šolo, če bi ji že ne zidala v gramoznici, dočim je parcela na pekovskih njivah prepustila za gimnazijo. Pomisliti je treba, da obsega parcela z dvoriščnimi parki in igrišči vred v bivši gramoznici 10.000 m². Ali bi mestna občina lahko kupila tako veliko parcelo za milijon Din za Bežigradom? Najbrž bine bi dovolj niti 2 milijona Din! Kako bi naj torej sezidali za 7,5 milijona Din kjer drugje še celo bolj impozantno poslopje?

Obsežna prostornina šole znaša 34.352

m². Ali morda veste koliko znašajo gradbeni stroški za m² obzidane prostornine? Lani so bila gradbena dela najcenejša, zdaj so pa že približno 15% dražja in tedaj so znašali gradbeni stroški po najmanj 215 Din za m². Morda je kdo zidal nekoliko ceneje, toda to so izjeme, pač pa lahko rečemo, da so znašali gradbeni stroški za marsikatero poslopje več. Zato bi morda kdo pričakoval, da znašajo stroški pri šoli za m² obzidane prostornine mnogo več, že zaradi tega, ker je pač to zelo solidno zidano javno poslopje, in sicer zidano po vseh zahtevah higijene in modernih predpisih za šolska poslopja. Ne smemo tudi pozabiti, da ima dobro centralno kurjavo z ventilacijo naprav, ki dovaja primerno ogret zrak. Ne pozabite tudi na telovadnico, odnosno gledališko dvorano, ki ustreza tudi vsem zahtevam. Gradbeni stroški so znašali 6.985.000 Din. In zdaj računajte, pa boste izračunali, da znašajo stroški za m² obzidane prostornine 203 Din! Torej celo manj kakor pri zasebnih poslopijih. Opremo so pa nabavili za 515.000 Din, in sicer za 25

učilnic, upravne prostore, garderobe, kabine, veliko šolsko kuhinjo, učila, knjižnico, umetniški okras itd. K temu spadajo še stroški za gradbeno nadzorstvo. Če pristojno stroške za opremo h gradbenim stroškom, znašajo stroški za m² obzidane prostornine le 218 Din.

Neupravičena je tudi bojazen, da bodo le veliki stroški z ureditvijo šolske okolice. Zidana poslopja šole znaša 2.124 m²; če to površino odštejemo od celotne parcele, ugotovimo, da bo treba urediti okrog 7.800 m² tal. Postavili bodo lepo ograjo v dolžini več sto metrov. Stroški za vsa ta dela z vrtnarskimi vred bodo znašali največ okrog 200.000 Din. S to ureditvijo bo pa seveda mnogo pridobila bežigradska četrt in ne gre le za šolo samo na sebi.

Ko so se torej pred dvema letoma odločili za zidanje šole v bivši gramoznici, ki jo je mestna občina že takrat povsem izkoristila in je z izdajanjem »jame« porabila sicer brezposelne prostote, to ni bila tako slaba odločitev, temveč v resnici pametna, kar se je pač zdaj, ko je šola sezidana in stroški znani, najbolje izkazalo.

Dober vodnik

Vodnik kaže izletnikom v gradu vse za nimovitosti. Ko stoji v zadnji sobi pred zadnjo sliko, jim pravi: — Tu vidite sliko grofice Cipriane. Umorjena je bila zaradi svoje lakomnosti in skoposti. Lakomnost in skopost sta vir vsega zla. Dame in gospodje, ne pozabite, prosim, na vašega udanega vodnika.

Milan Begović:

Tudi Lela bo nosila klobuk

Proslava 60 letnice rojstva odličnega hrvatskega pesnika, novelista in dramatika

Ljubljana, 5. oktobra.

Naslov obeta burko ali vsaj veselje. Vsekakor vzbujata smehljajoče ali čudeče zanimanje. Tudi naslov je varen, in vsak pisatelj ima križe z naslovi. Kako bi naslovil svojo novelo, svoj roman ali dramo, prizadeva avtorjem mnogo brige. Samo Begoviću gotovo ne. Zakaj on je velik spretnjakovič v dramatski tehniki, v doseganju gledaliških efektov v zbujanju napetosti in pričakovanju. Če dobi njegov roman z naslovom »Kutina v kovčegu«, ga moraš čitati že zaradi naslova in če vidiš lepak z naslovi »Božji človek«, »Pustolovec pred vratmi«, »Ameriška jahta v spitski luki«, osupneš in greš v gledališče.

Tak privlačni naslov, ki pomenja že vsaj tretjino uspeha, kar dela močno reklamo, ima tudi najnovejša Begovičeva drama. »Tudi Lela bo nosila klobuk« čitaš in se še naprej veseliš, da bo s tem klobukom velika zabava. Toda Begoviću sploh ne gre za ženski klobuk, nego za najresnejši, tragično zaključen problem zakonske svobode za duševne konfliktne žene, ki omahuje med možem in čestitcem.

Lela bi rada grešila, a noče grešiti. Bogatega moža ima, ki jo ljubi in obispa z vsemi dobrotami življenja, tudi ona ga spoštuje in ima rada, saj jo je rešil bede, jo naredil za ugodno gospo, ki nosi klobuk ter ji daje vso svobodo, ker ji zaupa. Lela pa je kot dekliška ljubila visokoloča Baretta veselega in lepega nečaka svojega moža. Sklenila sta, da se vzameta, ko porstane Baretta inženjer. Ali Baretta izgine v Zagreb in se ji dolga leta sploh ne javi več; samo par modnih revij ji pošlje brez pisma. Naenkrat, po menda osmih letih, pa se Baretta vrne kot arhitekt in prebiva pri Leli in njenem možu. Zakaj njen mož je Baretov stric. Seveda se Leli začne vračati mladostna ljubezen, Baret ji postaja nevaren. V borbi med srcem in pametjo, med dolžnostjo in ljubeznijo, med vestjo in strastjo izvoli Lela resnično pot v smrt. Zastupi se, a njen izpovednik, franciskanec izjavlja, da je umrla — brez greha.

Begović je zajel to zakonsko tragedijo iz resničnega dogodka, a je njegova drama verjetna morda le v Dalmaciji, v mali Vrliki, daleč od zapadne svobodne civilizacije. V Ljubljani je tragični zaključek le osupnil, nikakor pa ne pretresel, kar nas konflikt ni prepričal, da bi bila Lela edina resnična pot samomora. Begović je hotel prikazati idealno posteno zakonsko zeno izredno temkočutne vesti, močan ženski značaj, ki raji uniči sebe, nego da bi prelomila zvestobo, omadeževala svojo in možovo čast ter se izkazala za vse možne dobrote, kavalirstva in zaupanja nehalnežnico in izdajico. Morda se mu je ta namen posrečil v noveli, ni nas pa dovolj zgrabil in preveril s svojo dramo. Zato je publika po zaključku zmajala glave, skomignila z rameni in nemo odšla. Poskus ploskanja je takoj zamrl.

Se enkrat naj rečem: morda je taka zakonska žalostna mogoča v Vrliki, a še tam bi bila čisto izjemna, in take izjeme Lela so pač tako redke kakor bele vrane. Poštena zakonska žena po vsem svetu prihaja čisto v tak položaj: med dva ognja. Ali reši se drugače: odslavi čestita ali pa se loči od moža in sledi stari ljubezni v nov zakon. Tako edino se rešujejo taki konflikti posteno in res značajno.

Tako je pokazal Begović s svojo dramo iznova svoj veliki umetniški talent, duhovito poigravanje s psihologijo in psihanalizo, izredno spretnost v gradnji drame in karakterizaciji cele vrste oseb, nenavadno večnost v stopnjevanju napetosti in zanimivosti. Za srce pa nas ni prijel in končno smo odhajali z občutkom, da smo gledali le zanimiv — teater.

Tudi s franciskanovega, torej katoliškega stališča dvomim, da bi bilo mogoče o Leli izjaviti, da je umrla brez greha. S tega stališča je samomor »greha«, a spominjam se zapovedi: »ne želi bližnjica žene«, ako si samo hrepeneče »pogledal tujo ženo, si že grešil«. d. — zapovedi, ki vedno obrnejo pač tudi za ženo... Tako je vsekakor originalni župnik Fra Jare po raznih svojih izjavah vsaj izjemno čudak. Predstava v skrbni in zunanje okusni re-

žiji Bratka Krefta je bila prav dobra. Šest slik ostavlja nekam fragmentaren vtisk in čuti dramatičnost, ki ne dosega novele. Glavno ulogo Lela je igrala mojstrski podala Sarčeva, da si uloga ne daje dovolj prilike za sproščeno doživljanje v izrazih dokaj omejene Lela. Sarčeva je tudi preveč civilizirana in kultivirana Evropa, da bi bila primerna po vsej svoji bitnosti za doživljanje dalmatinske provincialke Odlične Josu Rabac, njen blagi, vendar neverjetno prezaupni in slepi mož, je bil Skrbinšek. Njegova umirjenost in zadržanost kaže, da je umetnik našel nov ton, ki si ga želimo trajno. Lello mater daje s toplo realistično Pol. Juvanova, neverjetnega čudaka očeta, oštrija, ki blazno zida brez kapla, pa Potokar, ki zmerom preda rasaja in hrečči. Drenovec je bil akademski tehnik, kasnejši arhitekt, ljubimec, zunanje močno ustrujen, a brez prepričevalne opasnosti in zarokosti. Sploh sem med Baretom in Lelo pogledal izrazov nevarne toploti. Igralski izvirni in prijetno komični je Gregorin v ulozi Fra Jare. Imenitno komiko je razvijala Gabrijelečičeva s famozno batico v p. Njena govornica in zunanost sta v tej osebi vrlo posrečeni.

Ostale epizodne figure so igrali živo in učinkovito Marija Vera, Bratina, Rakarjeva, Slavčeva, Levčarjeva, Plut in Pieneksi. Bolterjevo pa sem opazil le na lkapu.

Mile Klopčič je ustvaril prav dober prevod. Gledališki list (Bratko Kreft) pa se gorko in temeljito spominja avtorjeve 60. letnice izredno plodnega delovanja. Fr. G.

Jubilej

Milka Krapeža

Ljubljana, 5. oktobra.

Sokolsko društvo Ljubljana II. je v soboto zvečer na skromnem, toda na priscen način proslavilo 60-letni življenjski jubilej svojega dolgoletnega podstaroste in ustanovitelja Sokola II. br. Milka Krapeža v salonu restavracije br. Frana Derenda na Kimski cesti, K intenznemu sokolskemu slavlju so se zbrali člani društva Sokola II. še zastopniki sokolske župe in Sokola I. br. inž. Lado Bevc, dolgoletni učitelj slavljenca br. dr. Viktor Murnik, starosta Ljubljanskega Sokola br. Kajželj, starosta Sokola III. br. Urbančič, starosta Sokola VI. br. Borštnik, zastopnik stepanskega Sokola br. Kregar in borec za obrtniške težnje in pravice predsednik Obrtniškega društva br. Jože Rebek.

Ko je bila zbrana sokolska družina, je otvoril sokolski večer starosta Sokola II. br. dr. Milan Šubič, ki je najprej toplo pozdravil vse navzoče predstavnike, potem pa v daljšem govoru orisal slavljenčev delovanje na sokolskem polju. Podčrtal je neveljavne zasluge br. Milka Krapeža za lastno društvo, katerega član je od ustanovitve leta 1908, in kateremu je žrtvoval skoraj vse svoje življenje za njegov obstoj in dobrobit. Da je Sokol II. danes na taki višini je velika zasluga tudi današnjega slavljenca, ki je zastavljal vse svoje sile, da je prišlo društvo do lastnega letnega telovadišča in da se je zbral gradbeni fond za zgradbo Sokolskega doma, ki bo v bližnji bodočnosti zrastel na novem telovadišču v Trnovem. Orisal je slavljenca kot vzornega Sokola in brata, ki mu je pri srcu zlasti sokolska in obrtniška mladina, za katero je pokazal svojo posebno naklonjenost in pozornost. Ob zaključku svojega govora je želel br. Milku za mnogo zdravih in srečnih let in ga prosil, da bi tudi še nadalje ostal zvest pobornik sokolske misli za boljše bodočnosti jugoslovenskega naroda. V znak priznanja in spoštovanja mu je izročil krasen marmornat kipec s sokolom z razprostrtimi krili, na katerem je napis: »Bretu Milku Krapežu ob 60-letnici Sokol II. 1936.« Govoru brata staroste so sledile navdušene ovacije slavljenca, vsa sokolska družina pa je navdušeno zapela »Pesem sokolskih legij«. V imenu župne uprave, v kateri je br. Milko Krapež že dolgo let podstarosta in odlični sokolski delavec ter v imenu Sokola I. Tabor je izrekel prisrčne čestitke starosti br. inž. Lado Bevc, ki je

orisal slavljenca kot vzornega Sokola in brata. V lepih besedah se je spomnil svojega nekdanjega staroste in mu čestil h življenjskemu jubileju staroste vrhunskega Sokola br. Pavle Borštnik, nato za Ljubljanskega Sokola starosta br. Kajželj, za Obrtniško društvo njegov predsednik br. Josip Rebek, ki je označil slavljenca kot idealnega in pozitivnega borca za obrtniške pravice in velikega prijatelja obrtniške mladine. V pesniškem govoru je nato slavil br. Milka starosta Sokola III. br. Urbančič, potem pa so čestitali slavljenca še župni nečaknik br. Albin Smole, tatal starosta Ljubljanskega Sokola br. dr. Viktor Murnik ter zastopniki Sokola IV. Stopanja vas in drugi bratje in sestre.

Po oficijelnem delu proslave je ostala sokolska družina v prijetnem in bratškem razgovoru ter obujala spomine na sokolsko delovanje v predvojni dobi, ko so se sokolski borci borili za čast in ugled našega naroda. Večer slavljenca br. Milka Krapeža bo ostal vsem v najlepšem spominu.

Prvovrstna
koncertna dvorana

Ljubljana, 5. oktobra.

To je v polni meri pokazala večerajšnja generalna skušnja za izvedbo Lisztovega oratorija: Kristus. Na novem koncertnem odru, ki je tako velik, da nastopi na njem skoro vsako izvajajoče koncertno telo, saj je večeraj bilo na skušnji 62 članov ljubljanske Filharmonije, 108 članov zbor Glasbene Matice ter dirigent ravnatelj Polić in 5 solistov. Zbor stoji na vrvišenem prostoru, orkester pa v resnici na odru. Prav z vsakega mesta v dvorani se točno vidi vse nastopajoče. Vsa skušnja je pokazala, da je akustika Filharmonične dvorane, ki je bila znana kot ena najbolj akustičnih dvorane cele Srednje Evrope in je bila v strokovnih knjigah ponovno navedena kot vzor akustične koncertne dvorane, popolnoma ohranjena ako ne celo še izboljšana. Čeprav je bil napravljen v dvorani nov balkon, ki sega do prve tretjine dvorane, je vsak prostor pod balkonom popolnoma enakovredno sedežu na sredini dvorane ali pa na balkonu. Največji pianissimi solistov, zbor, posameznih instrumentov pa tudi celotnega orkestra se izredno lepo slišijo. Foudariti moramo tudi, da je največji fortissimo orkestra in zbor v koncertni dvorani lepo zmožen in da ne buči preveč. Filharmonična družba je storila vse, kar je bilo mogoče in konstatirati moramo, da se je projektantu vseh poprav in preureditev v Filharmoničnem poslopju inž. arh. Joži Platnerju posebno kar se tiče akustike, izvrstno posrečila in to je tudi najglavnejše pri vsaki koncertni dvorani.

Zato opozarjamo na nocojšnji prvi veliki koncert v prenovljeni Filharmonični dvorani. Vse posetnike prosimo, da pridejo malo pred 8. uro, da ne bo gneče v garderobi, ki je danes le začasno urejena. Posetniki balkonskih sedežev imajo garderobo v mali Filharmonični dvorani v I. nadstropju, posetniki sedežev v dvorani pa naj strogo ločijo garderobo po sedežih in sicer desna stran v desni garderobi, leva stran pa v levi garderobi. Stran dvorane je označena na vstopnici. Začetek je točno ob 20. uri. Dvorana bo kurjena.

Iz Maribora

— Iz šoferske organizacije. Večera dopoldne se je vršil v Delavski zbornici, Sodna ulica 9/III, sestanek šoferjev. Dnevni red je bil zelo varen in so se obravnavala poročila vprašanja šoferskega stanja.

— Dnevni razglas. Vložke prijave za odmero točilne takse za triletno odmero razdobje 1937—39. V smislu člena 25 pravilnika za izvrševanje določil tarifne postavke 62 takse tarife k zakonu o takсах, se začne dne 1. januarja 1937 novo triletno odmerno razdobje za odmero in plačevanje takse za pravico točenja alkoholnih pijač na drobno in na debelo. Zato se pozivajo vsi imetniki pravice za točenje alkoholnih pijač na drobno in na debelo, da vložijo radi pravilne odmere takse, v času od dne 1. do 30. oktobra 1936 pri pristojnem oddelku finančne kontrole, v čigar območju so obratovalnice, prijavo na predpisani obrazcu in da izkažejo v prijavi vse podatke, potrebne za pravilno odmero takse. Obrazec prijave si lahko preskrbe pri oddelku finančne kontrole po nabavni ceni Din 1. Točilec, ki ne bo vložil prijave v določenem roku, bo izgubil pravico pritožbe zoper odmero takse, ki se mu bo odmerila po uradni dolžnosti.

— Francoski parlamentarci v Mariboru. V petek je prispela na svojem potovanju v Maribor skupina francoskih parlamentarcev, ki so na turneji po Jugoslaviji. Ogledali so si mesto in nadaljevali po kratkem postanku svoje potovanje.

— Huda nesreča. V petek je padla pri nabiranju orehov z drevesa v kapiteljskem vrhu na Koroski cesti 58-letna služkinja Antonija Peršuhova. Nesrečnica si je zlomila obe nogi med kolenom. Poklicani reševalci so poskuševali prepeljati v bolnišnico kjer je umrla.

— Gledališče. V turek bo v tukajšnjem Narodnem gledališču prva repriza »Živga mrtveca«.

— Ker je svojega prijatelja okradel, se je moral v soboto zagovarjati pred malim kazenskim senatom 47-letni delavec Kalman Bratec. Obtoženec je ukradel svojemu sostanovalcu v Selnici ob Muri vso obleko, perilo in denar in je bil za to svoje zločinsko dejanje obsojen na 6 mesecev stroge zapore in na izgon iz mesta in okolice za 3 leta.

— Veliko gospodarsko zborovanje v Mariboru. Večera se je vršilo pri »Orlu« zelo številno obiskano gospodarsko zborovanje, ki so se ga udeležili vsi mariborski gospodarski krogi. Na zborovanju so razpravljali o važnih smernicah smotrenega gospodarstva, ki edino more roditi izboljšanje stanja težkih prilik.

— Mariborski sadni sejem otvorjen. Ban dravske banovine g. dr. Marko Natlačen je v soboto dopoldne otvoril drugi Mariborski sadni sejem, ki obeta postati za naše mesto, njegovo zaledje in sadjarstvo tradicionalen. Slovenski otvoritvi je prisostvovalo zelo mnogo zastopnikov naših gospodarskih ustanov, ki so si nato ogledali razstavljeno grozdje in sadje. Kritika o priveditvi je polna leskavih priznanj.

— Iz vojaškega urada. Sanitetska podvratniška šola v Nišu sprejme 23 golencev. Predpisana starost 17 do 21 let. Zadevne prošnje je oddati do 6. t. m. Podrobne informacije dobe zainteresirani pri vojaškem uradu mariborske mestne občine.

Beleznica

KOLEDAR

Danes, Ponedeljek, 5. oktobra, katoličanski Piasel.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Mašina: Ave Marija (samo ob 16.)
ZKD: Cardaška kneginja ob 14.15 v Mat.

Kino Ideal: Svet se suče dalje:
Kino Sloga: Broadway Melody 1936
Kino Union: Incognito.
Kino Slika: Princesa Incognito.
Kino Mesto: Zene slavajko.
Kino Kodeljevo: Tajni kurir.
Konzert Glasbene Matice ob 20. v Filharmonični dvorani.

DEJURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek. Reševalna četa 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Mr. Nada Komotar, Vič, Tržaška cesta.

— Načrtana škila preproge »Mesec« se je izgubila na poti od Karmeličank do Loo. niša. Najdilec se naproša, da jo odda v uredništvu »Slov. Narod«.

Tombola

Sokola Ljubljana III

Ljubljana, 5. oktobra.

Velika javna tombola sokolskega društva Ljubljana III. Bežigrad se je odigrala večera pri najlepšem vremenu in z največjim zadovoljstvom za tiste, ki so odnašali domov njene bogate darove.

Nad 80 trojk (terno) je stopilo na tombolski oder in sprejelo svoje manjše praktične dobrote, 70 četvork je zadelo že boljše darove in 70 petork (činkvina) je z veseljem pograbilo najbolj vredne uporabne dobrote na pr. posodo, jedila, manjša oblačila itd.

Z največjo pozornostjo in prijetno tišino je mnogoštevilno hrepeneče občinstvo pričakovalo prvega tombolskega srečnika in naglo je prisopihal tovarniški delavec Jože Naglič ter vznemirjen sprejel nakaznico za 5 ton prvovrstnega kookastega premoga za ublaženje letošnje zime. Na moškem kolezu se je odpravila domov v Moste gospodinja Angela Posinek, a s njo je dirkala v nasprotno smer v Rožno dolino na ženskem kolezu delavka Klander Franciska. Četrta tombola — otroški vozček — je uvrstila med svojo opremo gdnca Vera Stroj za Bežigradom, a peta sreča z tono premoga bo ogrevala gospodinjico Zlobec Emilijo in njen dom na Grudnovem nabrežju. Vreča moke pojde v kuhinjo Luke Jerina, čevljarja v Rožni dolini, a vso zimo si bo s sladkorjem sladila kavo gdnca Kati Bleje na Velikovski cesti, voz drv osreči gospodinja Potoknikovo Nežo na Jurčičevem trgu; v novo lepo mašno zimsko obleko se obleče zidar Ivan Radinšek v Mostah in deseto srečo — žensko zimsko obleko — bo imelo za svojo najpridnejšo sestro sokolsko društvo v Štepanju vasi. Sreča se je razpršila s obdajstvom vred s Kongresnega trga na vse strani našega mesta.

Čisti dobiček bo zadovoljiv za današnje slabe čase in bežigradske sokolske društvo ga uporabi v dobrodelne socialne namene.

Naše gledališče

D R A M A

Začetek ob 20. uri

5. oktobra ponedeljek: Kralj Lear Red B.
6. oktobra turek: zaprto.
7. oktobra sredo: Florentinski slavniki Premierski abonma.
8. oktobra četrtak: Tudi Lela bo nosila klobuk Red Cetrtak.
9. oktobra petek: ob 15. uri Prva legija. Dijaška predstava. Cene od 5 do 14 Din. Izven.

• Premiera Labicheve komedije »Florentinski slavniki« v režiji ing. arh. Bojana Stupice, se bo vršila v sredo dne 7. t. m. Vsebinsko predstavlja lov za florentinskim slavnikom z najrazličnejšimi komičnimi zapletji. V komedijo je vnešen nekaj originalnih poptev, ki jih je komponiral Vinko Šušteršič. Predstava bo za premierski abonma.

O P E R A

Začetek ob 20. uri

5. oktobra ponedeljek: zaprto.
6. oktobra turek: Pod to goro zeleno... Premierski abonma.
7. oktobra sredo: Matija Gubec, Red Sreda.
8. oktobra četrtak: Madame Butterfly. Goštuje tenorist Anton Drmota. Izven. Cene od 36 Din navzdol.
9. oktobra petek: zaprto.

• Premierski abonma bo imel v turek 6. t. m. predstavo Benečeve revijalne opere »Pod to goro zeleno...« Opera je izredno zabavna, peštra po dejanju in glasbi in polna neodoljivega humora. Zasedba je premierska. Dirigent dr. Svara. Režiser: ga. Vera Balatkova. k. g.

• Drugo gostovanje tenorista g. Antona Drmota se bo vršilo v četrtak 8. t. m. v Puccinijevi operi »Madame Butterfly«. Mladi simpatični gost bo del partijo Pinkertona. Naslovno vlogo bo pela ga. Gjurmjenac, ki šteje to partijo med svoje najodganejše kreacije. Dirigent Niko Stritof. Predstava bo izven na cenah od 36 Din navzdol.

• Prihodnja premiera, ki jo pripravlja opera bo Verdijev »Ples v maskah« v režiji prof. Sesta pod muzikalnim vodstvom dirigenta Antona Neffata. V glavnih partijah bodo nastopili gđ. Oljdekonovala, Kogejva, Zupčevčeva, Gostič, Janko, Kolacio, Zupan in Petrovič.

Nezode in nerodnosti

Davi so nripeljali iz Kranja v Ljubljansko bolnišnico delavca Matevža Zaklja, ki ga je večera neki delavec z nožem sunil v trebuh. Njegova poškodba ej zelo huda in skoraj ni upati, da bo ostal pri življenju. Z Jesenjo so nripeljali v bolnišnico 30 let staro Marijo Zerjav, ki jo je povozil neki avtomobilist, ko se je s kolegom peljala domov. Zlomljeno ima levo roko in hude notranje poškodbe.

Kupuj domače blago!

Pogled v razstveni paviljon na glavne dobitke tombole v Kranju 11. X. 1936.

DNEVNE VESTI

— Deputacija mednarodnega ženskega kongresa pri kraljici Mariji. Mednarodni ženski kongres v Dubrovniku je poslal včeraj s parnikom »Kralj Aleksander« v Milocer deputacijo, da pozdravi našo kraljico Marijo in rumunsko kraljico mater.

— Anketa o novem voznem redu. V sre-28. t. m. bo v sejni dvorani železniške direktorije v Ljubljani vsakoletna običajna anketa o novem voznem redu 1936/37. Anketa se prične ob 10.

— Zdravniški sindikat za razširjenje svojega delovanja. V soboto zvečer se je prišel v Novem Sadu kongres zdravniškega sindikata, ki mu je prisostvovalo okoli 70 delegatov poedinih sekcij. Zborovalci so zahtevali razširjenje delovanja združenja sindikata. Člani naj bi lahko bili tudi medicinci in sindikat naj stopi v stik z drugimi profesionalnimi organizacijami v prvi vrsti s sorodni zdravniški organizacijami v Hrvatski in Sloveniji.

Kino Sloga, tel. 27-30
Najrazkošnejša operetna revija 20. stoletja
BROADWAY MELODY

Elitni kino Matka
Telef. 2124
DANES SAMO OB 16. URI! Večerne predstave odpadejo vsled koncerta.
AVE MARIJA
Poje kralj tenorjev
Benjamin Gigli

Kino Union, tel. 22-21
Veseloigra vedrega humorja! Smeh in zabava!
INCOGNITO
Gustav Fröhlich, Hansi Knotek
Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

— Pevski zbor slovaških učiteljev na turneji po Jugoslaviji. V soboto 17. t. m. pripe iz Bratislave v Subotico pevski zbor slovaških učiteljev. Zvečer priredi v subotičkem gledališču koncert, v nedeljo se pa odpelje naprej na koncertno turnejo po večjih mestih Jugoslavije.

— Obhod trase in strokoren ogled del na železniki zvezi Sevnica—St. Janž, priredi za svoje člane in po njih vpletane goste Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, v nedeljo 11. t. m. Odhod iz Ljubljane gl. kolodv. s potniškim vlakom ob 5.30 do Sevnice (nedeljski povratni vozni listek). Pod strokovnim vodstvom oboda trase vzdolž Mirne na-

vzgor do Tržišča (na 3 ure normalne hoje). Kjer bo ob 13. uri skupen obed. Popoldne poljubno ogled okolice. Odhod z vlakom ob 17.48 s postajice Pijavice in prihod v Ljubljano ob 20.30. V primeru slabega vremena se ekskurzija preloži na poznejši čas. Radi pravočasnega naročila skupnega oboda v Tržišču se mora vsak udeleženec pisмено ali usmeno prijaviti tajništvu ljubljanske sekcije UJIA najpozneje do petka 9. t. m. opoldne; na neprijavljene se ne bo moglo ozirati.

— Konferenca izvoznikov iz vse države. Z devalvacijo valute v poedinih državah so začeli naši izvozniki v težak položaj, iz katerega zaenkrat še ne vidijo izhoda. Zato je uprava združenja izvoznikov kraljevine Jugoslavije sklenila sklicati konferenco vseh zainteresiranih izvoznikov, na kateri se bo obravnavalo to vprašanje in zahtevala na merodajnem mestu pomoč, da se najde izhod iz težkega položaja. Konferenca se prične jutri ob 10. v dvorani beogradske trgovske zbornice.

— K. notici o spremembi pisarniškega vodstva Zveze za tujski promet v Ljubljani nas Zveza naproša za popravek v toliko, da je dosedanj ravnatelj g. Pintar prošil za trimesečni dopust, zato nastopi g. dr. Žižek takoj svojo službo.

— Snežni zameti na planinah v Dalmaciji. Iz Splita poročajo, da je po grebenih Dinarskih planin zapadlo precej snega. Na Troglavu, Kamešnici in drugih vrhovih so divjali v soboto pravi snežni meteži, temperatura je znašala 4 do 10 stopinj pod ničlo. Stari ljudje pravijo, da bo letos huda zima, ker je tako zgodaj pritisnil v Dalmaciji mrz. V Splitu je bilo v soboto mnogo zaostalih lastov, ki so žalostno posedale po strehah vse on m gile in prezebe.

— V Rim in Neapelj. 12 dni po Italiji, br-zovlak, 19. oktobra. Benetke—Padova, avto, 10. do 13. oktobra. Nedeljski, eno. in dvo-dnevni izleti Trst, Gorica—Trst, Beograd Oplenac, kraljev grob br-zovlak 9. oktobra. Pojasnila pošlje zastonj uprava »Po božjem svetlu, Ljubljana, Wolfova 1.

Pri obolelih želodca in čreves, pri
žolčnih kamnih, boleznih presnove,
jeter, ledvic in mehurja se je
ROGAŠKA SLATINA
vedno sijajno obnesla!

— Izredno huda slana. Po toplih, sopar-nih dneh je prejšnji teden nenadno pritisnil za zadnje dni septembra občuten mrz, vendar pa nismo pričakovali tako hude elane, kakor je padla v noči od sobote na nedeljo. Včeraj jutraj je pokrivala zimske-ano ivju podobna elana polja in travnike zlasti v nižinah. Vsa ljubljanska kotlina je bila pobeljena. Železniški vagoni so bili po strehah beli kakor pozimi. Po hribih elana ni bila tako huda, vendar je po povsed temeljito osmrdila vse, kar je še zelenega. Zlasti hudo so prizadeli vrtnarji, ki jim je elana pomorila vse jesensko cvetje, tako da

bodo za praznik Vseh svetih in vernih duš v največji zadregi, ker ne bodo mogli po-streli ljudem s cvetjem. Davi je ležala nad ljubljansko kotlino gosta megla in nato elana ni bila tako huda, kakor včeraj, pač pa je bila še hujša drugod, kjer ni bilo megla. V Ljubljani smo imeli davi o stopinj. Tako maro je bilo samo še v Sarajevu.

KINO MOSTE
DANES OB 20.30 SMEEH NA SMEEH!
ŽENE STAVKAJO
Najbolj zabavni film vseh časov!
Cene: Din 3.50 — 6.50.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo epremenljivo, hladno vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Beogradu, Sarajevu in Skoplju. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 17, v Sarajevu 14, v Skoplju 13, v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu 12, v Beogradu 8, Davi je kazal barometer v Ljubljani 761.4, temperatura je znašala 0.0.

— Nesvete ljubice sakal. V poslopu policijske uprave v Zagrebu je včeraj Mane Novkovič zabodel s nožem v src svojo ljubico natakarko Marijo Krnjak. Novkovič je oženjen in ima pet otrok. Imel je dobro službo in če bi se ne bil zaljubil v lepo natakarko bi bil lahko še zdaj v službi. Zaljubljen se je v njo tako, da ji je izpolnil vsako njeno željo. Na njen nasvet je dal službi svo. Marija mu je zatrjevala, da ima 15.000 Din, da bo tudi ona zapustila službo in da bosta otvorila skupaj gostilno. Knalu pa se je prepričal, da natakarka ni nobenih prihrankov, temveč da je v la-žuga. Začeli so se prepri in v soboto zve-čer sta se tako spila, da je moral posrdo-vati elatnik in ju odvesti na policijo. Novkovič je bil pijan in na policiji je nenkrat pognel iz žepa nož ter zabodel Marijo v srce, da je že med prevozom v bolnico iz-dihnila.

— S sekire ubila moša. V vasi Bjelovcu blizu Kostanjevce se je odigrala v četrtki krvava rodbinska tragedija. Kmetica Marija Bogdanovič je s sekiro ubila svojega moša Adama. Mož je zelo grodo ravnal z otrokom in tudi z njo, tako da je že večkrat miš-la na samomoru. Ko jo je hotel v četrtki zo-pet pretepeti je pograbil sekiro in ga udarila tako močno po glavi, da se je zgrudil. Potem ga je pa udarila še šestkrat, dokler ni izdihnil.

Iz Ljubljane

—lj Lepa svečanost naše univerze. Da-nes ob 16.30 bo zasajena prva lopata na zemljišču, kjer bo zgrajena univerzitetna knjižnica. Tej lepi svečanosti bodo pris-tostvovali tudi zastopniki javnosti.

—lj Nov upravnik policije v Ljubljani. Dosedanji upravnik ljubljanske policije g. Vekoslav Kerševan je premeščen v notra-nje ministrstvo. Na njegovo mesto pride dosedanj sreski načelnik v Litiji g. dr. Janko Hacin.

—lj Dolžnost vsakega, ki se zaima za resno glasbeno umetnost je, da poseti noo-veliki koncert Glasbene Matice ljubljanske in ljubljanske Filharmonije, ki bo ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Izvajal se bo Lisztov oratorij Kristus za soli, zbor in or-kester. Prvi del nam elika božične dogodke pod naslovom Božični oratorij, drugi del ima naslov Po razglašenu Gospodovem, to je oni del Kristusovega življenja, v katerem je ušel in vodil svoje ljudstvo. Tretji del pa nam opisuje Kristusovo trpljenje in vstajenje. Predprodaja vstopnic je v knji-garni Glasbene Matice, opozarjamo, da je na razpolago še dovolj sedežev od 15 do 40 Din elojšča so po 10, dijaška po 6 Din. Za-četek koncerta je točno ob 20. uri. Vabimo k obilni udeležbi.

— Vse naše ljubljanske naročnike, ki so z naročnino za tri mesece v zaostan-ku, vlijudno prosimo, da jo poravnajo najkasneje do 8. oktobra, ker bomo mo-rali sicer vsem list žal ustaviti.

Iz Višnje gore

— Občinske razmere. Višnjegorska ob-čina je nastala iz sedmih bivših občin. Že po svoji legi pa ti kraji ni kakor ne spadajo skupaj, ker je občina zelo raz-sežna in hribovita ter imajo nekateri pre-daleč do občinske pisarne. Še manj pa spadajo ti kraji skupaj po svojem gospo-darskem ustroju. Sedež občine je v me-stu, okolica pa je popolnoma kmečka. Ra-zen tega so imele prejšnje občine različ-ne doklade in imajo z združitvijo samo izgubo. Zato je bila večina z združitvijo nezadovoljna in se je kmalu pojavila želja po odeslitvi. Najmočnejše je to giba-nje v Zalmi, ki je najbolj oddaljena in naj-bolj prizadeta. Pobrali so podpise za o-samosvojitve in ljudje so se v upanju, da

dobe soper stare občine, vsi podpisali. Šakci pa so pridobili zase še nekaj vasi iz občine Groupije. Banovina je nato pri-stala in poslala notranjemu ministru pre-dlog, naj se ustanovi nova občina Zalmi, ki se izloči iz litjskega sreza ter se pri-ključi Ljubljani-okolici. S tem pa vasi Ve-lika in Mala Loka ter Luče niso zado-vojne, zato so takoj poslale pritožbo na-ravnost na g. notranjega ministra. Upa-jo, da bodo oblasti upštevale želje pri-zadetih, ker ti pač najbolj vedo, kako bo njim v prid. Prav tako bi se radi osamo-svoji občini Dečni dol in Leskovec ter del občine Police in skupaj stvorili novo občino. Tudi tu so bili že pobrani podpisi in storjeni potrebni koraki. Zaradi teh akcij pa so menda odložene oče nake vo-litve v Višnji gori, za katere vlada še da-nas, ko se še sploh ne ve, kdaj b-o-ve-liko zanimanje.

Iz Celja

—e Shod trgovcev, obrtnikov in gostil-ničarjev, ki ga je priredil mestni akcijski odbor v Celju v nedeljo dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma, je bil slabo ob-iskan. Po poziravnih besedah predsednika akcijskega odbora veletrgovca g. Sterme-ckega, je prečital tajnik Združenja trgovcev za mesto Celje g. Blažnik referat, ki je ob-ravnaval novelizacijo konkurznega zakona in zakona o poravnalnem postopanju, po-trebo uvedbe progresivne obdavčbe in dolo-žitve eksistencnega minima. Prevedel kar-telov, obdavčbe nabavilajnih zadrž in kon-zumnih društev, ki poslujejo tudi z nečlani, slično kakor velja za vse druge trgovce, potrebo prepovedi vseh sistemov industrijskih prodajaln in velikih magazinov. vprašanje reforme socialne zakonodaje, uvedbe prisilnega zavarovanja trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev, potrebo ukinitve mono-polizacije trgovine, odprave šumštarstva in pobijanja nelojalne konkurence. onemogo-čanja izdajanja obrtnih pooblastil za trgo-vino in sploh izvrševanje obrtov osebam brez strokovne izobrazbe. prepovedi ude-ještvojanja inozemcev v našem gospodar-skem poslovanju in najstrožje revizije vseh tujeom doslej izdanih obrtnih pooblastil, po-trebo ustanovitve Gospodarskega sveta, iz-eenačenja in omiljenja banovinskih in občin-skih trošarin, zakona o svobodi shodov in govorov, zakona o svobodi tiska ter ure-dbe o ustanovitvi postopanja in spregled gostilničarjem naloženih kazni zaradi trošarine in trošarinških predpisov. Trgovce g. Fazarinc je iznesel nekatere pripombe k re-feratu nakar je bila sprejeta resolucija, ki vsebuje vse v referatu navedene zahteve.

— Celjski mestni svet bo imel v petek 9. oktobra ob 18. redno sejo. Na dnevnem redu so poročila odborov.

— Glasbena Matica v Celju je imela v petek zvečer redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen dosedanj odbor s predse-dnikom g. dr. Milanom Orožnom.

— Delovni trg. Pri celjski borzi dela se je od 21. do 30. septembra na novo prija-vilo 127 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 39 oseb. Dne 30. septembra je ostalo v evidenci 465 brezposelnih (296 moških in 169 žensk) nasproti 402 (264 moških in 138 žensk) dne 20. septembra. Delo dobe: po en čevljar, hišnik, hlapec in mizarski vaje-nec, 3 kuharice, po dve privatni sobarici in služkinji, 1 kuharica, ki je zmorna franco-ske kuhinje ter po ena postrežnica in kmeč-ka dekla.

— Opera »Madame Butterfly« v celjskem gledališču. Uprava Mestnega gledališča po-roča, da bo otvoritvena predstava v Mest-nem gledališču v sredo 14. t. m. ob 20. Za otvoritev bo ljubljansko Narodno gledališče vprizorilo Puccinijevo opero »Madame But-terfly«. Predstava je za abonana. Neabonenti dobe vstopnice v Slomškovi tiskovni zadru-gi v Prešernovi ulici.

— Umrja je v soboto na Lavi 20 žena upokojelega železničarja Elizabeta Mastna-kova.

— Potres so čutili v soboto okrog 16.45 prebivalci Celja in okolice. Potres ni po-vzročil nikake škoda. Močno so ga čutili stanovalci v višjih nadstropjih.

— Usoden padec. V četrtki zvečer je padla 47letna duinarica Terezija Zobčeva v Podplatu pri Rogški Slatini na travnati poti tako nesrečno, da si je zlomila levo no-go. Ponesrečenko so prepeljali v celjsko bolnico.

— Zmaga SK Celja in SK Olimpa. V nedeljo popoldne sta bili na Glaziji ob pri-sotnosti 800 gledalcev dve tekmi v korist

fonda blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedimtelja. Kot prvi par sta nastopila SK Celje in SK Jugoslavija. Cel-je je smagalo v razmerju 6 : 0 (3 : 0). Mo-štvo SK Celja je predvajalo lepe kombi-nacije in je bilo ves čas v absolutni premoči. Jugoslavija je igrala brez volje in je bila za cel razred slabša od Celja. Goli za Cel-je so padli v prvem polčasu v 16. minuti po Presingerju II. v 27. minuti po Gobcu in v 29. minuti po Presingerju II. v drugem polčasu pa v 9. minuti po Presingerju II. v 17. minuti po Panteliču in v 36. minuti po Kriven. Sodil je g. Seidl prav dobro. Sledi-la je tekma med SK Olimpom in Atletiki. Zmagal je Olimp v razmerju 5 : 3 (1 : 1). Obe moštvi sta nastopili v oslabiljenih po-stavah, Atletiki pa so morali v drugem pol-čaju igrati samo z 10 igralci. V prvem pol-čaju je bila igra izenačena, po odmoru pa je prešel Olimp v lahko premoč. Goli za Olimp so padli v 30. minuti prvega polčasa po Flisu ter v 8. minuti drugega polčasa zopet po Flisu v 10. minuti po Tkaliču. v 17. minuti po Kantiliču in v 36. minuti po Regnerju, goli za Atletike pa v 40. minuti prvega polčasa po Schuhu II. ter v 5 minu-ti drugega polčasa po Koželju in v 30. mi-nuti po Schuhu I. (enajstmetrovka). Tekmo je sodil g. Veble točno in strogo.

— Sokolaka komemoracija za blagopo-kojnim kraljem. Sokolko društvo v Celju bo priredilo v petek 9. t. m. ob 18.30 v ve-likih dvorani Narodnega doma komemora-cijo za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Urediteljem. Udeležba v civilju z znakom obvezna.

— Vprašanje justne palače v Celju. Po-sebna komisija je v petek dopoldne v Cel-ju izbrala splošni načrt za gradnjo justne palače na Glaziji. Na podlagi tega načrta bo gradbeni oddelek banke uprave izdelal detaljne načrte in jih poslal mestni občin-ski celjski v izjavo, naakr bodo predloženi ministrstvu pravde v odobritev.

— Tretji medmestni lakoosteljski dva-mate Celje-Maribor se bo pričel v nedeljo 11. t. m. ob 9. dopoldne na Glaziji. Nastopili bodo najboljši celjski in mariborski lah-kostelji. Prehodni pokal si je pri prvem srečanju priborilo Celje, sedaj ga pa brani Maribor.

Iz Ptuja

— Izlet v Haloze je priredilo včeraj združenje železniških uradnikov iz Ljub-ljane. Gostje, okoli 60 po številu, so pri-šli v Ptuj z dopoldanskim vlakom ob pol 10. uri. Na postaji je bil svečan spre-jem. Ob prihodu vlaka je zasvirala ptuj-ska mestna godba koradnico, goste pa je pozdravil kot prvi tukajšnji postajenačelnik. V imenu Opleševalnega in tujskega prometnega društva je pozdravil goste predsednik solaki nadzornik v pok. g. Pretner. Sprejema gostov so se med dru-gimi udeležili tudi odbor Opleševalnega in tujskega prometnega društva, narodni po-slanec g. Brendič, kapetan Božič, uprav-nik pošte g. Čuš in številno prebivalstvo. Gostje so odšli v povorki na čelu ji mestn-godba v mesto, kjer jih je pred mestno lju sprejel z lepim nagovorom župan g. dr. Ramec Alojzij. Gostje so nato krenili v spremstvu voditeljev v mestni muzej; ogledali so si dopoldne razne zanimivosti Ptuja, popoldne pa so napravili izlet v av-tobusih v naše prelepe Haloze, odkoder so odnesli najlepše vtise, posebno še, ker je bi-lo vreme izredno lepo in je sijalo toplo jesensko solnce.

— Potresni sunek smo čutili v soboto tudi v Ptuju. Okoli 16.55. ure je bilo več močnih potresnih sunkov, katere so slasti občutili prebivalci v višjih nadstropjih. Sunki so trajali kake tri sekunde in so imeli smer proti jugo-jugozapadu. Tudi v okolici Ptuja so se potresni sunki močno čutili.

— Novi akrobati na vrvi so dospeli te dni v Ptuj. So to naši domačini iz Gerečje vasi. Najmlajši »akrobat, ki je ob-enem tudi duša vsega, je 15-letni Čihal. Svojo krstno predstavo so imeli komaj pred dnevi pri Sv. Janžu na Dr. p. Zelimo jim obilo uspeha.

RAZTRESENOST

Mlada žena je vsa iz sebe.
— Kaj se je zgodilo? Jo vpraša znanec.
— Ah, pomislite, moj mož je strahno raztresen. Po obedu mi je pustil na mizi napitnico in ko sem mu prinesla klobuk in suknjo, mi je tudi dal napitnico.

— To vendar ni nič hudega, taka je pač njegova navada.
— Ze res, tako jezi me, da mi je tudi po-ljubil, ko sem mu dala klobuk in ruknjo.

Blago za
moške !
suknje !
Največja in najlepša izbira in najsolidnejše cene!
A. Žlender
Ljubljana — Mestni trg 22
Vas postreže najbolje!

MALI OGLASI
Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din preklci
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

PRODAM
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din
Sveže najfiniješe norveško
RIBJE OLJE
iz lekarne
DR. G. PICCOLIJA
V LJUBLJANI
se priporočla bledim in sla-botnim osebam.
2576

SRECKE
državne loterije kupite v Me-njalnici Reicher in Turk. 2561
RAZNO
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

Telefon 2059
Suha drva, premog, karbopakele dobite pri
I. POGAČNIK
Bohoričeva ul. št. 6.

GRAMOFONE
in gramofonske plošče bišve trvdke A. Rasberger dobite po razprodajnih cenah v Dalmati-novi ulici 10, nasproti hotela Strukelj.
2508

BOSANSKE SLIVE
prima, suhe, zaboj 10 kg 62 Din, vreče 50 kg 280 Din. Pri-ma suhi orehi 50 kg 245 Din franko kolodvor razpošilja G. Drechsler, Tuzla.
2509

KLISEJE
Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

ZA JESEN
smo zopet conejši. Trenchcoati 375 Din, Hubertus 250 Din, pumparce izpod 100 Din. Mod-re hlače v ogromni izbiri. Pro-sker, Sv. Petra c. 14. & R.

POUK
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPIŠNI POUK
(po desetletnem sistemu). Ve-terni tečaj za začetnike in iz-veščance. Najnižja šolnina, uč-na ura samo 2 Din. Vpisovanje dnevno. Pričetek norega teča-ja 5. oktobra ob 18. uri. Chri-stopov učni zavod, Domobranska cesta 18.
2543

Z nobenim drugim re-klamnim sredstvom ne morete doseči ena-kega učinka, kakor . časopisnim . gisnom. Cigar delokrog je ne-omejen. Canopla pride v vsake hiše in govori dnevno desetletnoom čitateljev. Redno ogla-šanje v velikem čer-niku je najuspešnejše investicija, ki prinese karisti trgovcu in kupcu.

Blago za
damske !
plašče !
Največja in najlepša izbira in najsolidnejše cene!
A. Žlender
Ljubljana — Mestni trg 22
Vas postreže najbolje!

Insertirajte v našem listu!

Makulturni papir
preda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

Dr. Herman Wendel umrl

Izgubili smo največjega in najiskrenejšega prijatelja Jugoslavije

Ljubljana, 5. oktobra. V Neuvilleu pri Parizu je v soboto nedoma umrl slovi publicist in književnik, slavist svetovnega slovesa, velik prijatelj Jugoslavije dr. Herman Wendel.

Pokojni je bil rojen 2. marca 1884 v Metz. Tam je dovršil gimnazijo, filozofijo in zgodovino je pa študiral na univerzi v Münchenu. Kot socialni demokrat je postal leta 1905 sodrnik lista »Sächsischer Arbeiter Zeitung« v Dresdenu. L. 1906 urednik »Volkstimme« v znanem nemškem industrijskem mestu Chemnitzu. L. 1907. urednik »Leipziger Volkszeitung«, od leta 1908 do 1913 je bil pa urednik »Volkstimme« v Frankfurtu a-M. Leta 1910 je postal občinski svetnik Frankfurta, od leta 1912 do 1918 je bil pa narodni poslanec. Leta 1918 je bil na čelu revolucionarnega vojaškega sveta v Frankfurtu, leta 1919 pa delegat civilnega komiteta pruskega dela nepravne cone.

Pokojni Wendel se je pa kmalu umaknil iz notranje politike in posvetil vse svoje izredno bogate sposobnosti Jugoslaviji. V letih 1909 do 1912 in v 1919 do 1925 je vsako leto potoval po Balkanu in leta 1911 je prepotoval v sedlu tudi Albanijo tja do Jadrana. Njegove knjige o južnoslovenskih vprašanjih in problemih kažejo naravnost presenetljivo široko obzorje temeljitosti, spretnosti in duhovitosti. Kakršne ne najdemo kmalu v svetovni literaturi. Zato ni čuda, da rad sega po njih vsak, kdor hoče spoznati jugovzhodno Evropo, posebno pa Jugoslavijo, o kateri je celo malokateri naš izobraženec poučen tako temeljito, kakor je bil pokojni Herman Wendel.

Med drugimi znamenitimi deli je napisal »Makedonien und der Friede« (München 1917), »Südosteuropäische Fragen« (Berlin

1918), »Aus der südslawischen Risorimenten« (Gotha 1921), »Kreuz und Quer durch den slawischen Süden« (Frankfurt a-M. L. 1922), »Aus drei Kulturen« (Berlin 1923), »Südslawische Silhouetten« (Frankfurt a-M. 1924) in »Der Kampf der Südslawen und Freiheit und Einheit« (Frankfurt a-M. 1925).

Iz tega cikla slovesnih Wendelovih del se dviga posebno visoko »Der Kampf der Südslawen um Freiheit und Einheit« kot edinstveno delo v tovrstni literaturi v nemškem jeziku. Skoraj v isto vrsto monumentalnih del spada tudi Wendlov »Kreuz und Quer durch den slawischen Süden«. Moč tako visoke inteligence in širokega obzora seveda ni mogel ostati neopažen in globokega priznanja je bil deležen tudi na najvišjih mestih, toda v svoji vsakega pravega plemiča krasiči skromnosti. Je dosledno odklanjal ponujena mu visoka mesta. Tako so mu leta 1920 ponudili mesto nemškega poslanika v Beogradu in tudi to počastitev je odklonil. Pokojni Hermann Wendel je bil dopisni član angleške šole za slovenske študije, angleškega kraljevskega kolegijskega londonske univerze ter častni član Matice Srpske. Beogradska univerza mu je leta 1929 podelila častni doktorat.

S Hermannom Wendelom odhajajo v večnost največji in najiskrenejši prijatelj našega naroda. Pokojnega ni odkloval samo velik talent, temveč tudi plemeniti njegovega srca in vedrost njegovega duha. Kdor je imel priliko spoznati ga osebno, je takoj začutil: v njem moča izredno močnega intelekta in redkih osebnih vrlin. Ljubzen do nas je ostala v njem živa do zadnjega zdihljaja. Se v agoniji je neprestano govoril, da mora v Beograd in da naj mu pripravijo vse potrebno za na pot. Z največjo pozornostjo je motril in spremljal vsak pokret v Jugoslaviji in izven njenih meja, ki bi nam mogel kakorkoli škodovati. Prav pravi naš ugledni diplomat Živojin Balužević v svojem spominskem članku da je Jugoslavija imela in ima v zunanjem svetu še mnogo prijateljev, ki so se zavzemali za njen obstoj in razvoj, da pa nima nobenega, ki bi kakor Wendel idejo vse Jugoslavije tako sprejel v svoje lastno bitje in videl v njenem napredku zmisel svoje lastne delavnosti. Od leta 1907. od trenutka, ko je prvič stopil v stik z nosilci jugoslovenske ideje je vse svoje sile posvetil monografskim delom. Njih vsebina je bila samo Jugoslavija.

Kot mladi se neurejeni državi je Jugoslaviji dobrodošel in potreben vsak iskren prijatelj v tujini tembolj pa prijatelj Wendelovega kova. Zato je zadel z njegovo smrtjo tem hujši udarec vso Jugoslavijo, ki se v globoki hvalčevosti klanja Wendlovemu spominu Slava mu!

Nekatere njegove slike pa pričajo, da prehaja že vedoma v stilizacijo in kompozicijo (M. 1, 10, 16, 17, 18). Pri pokrajinskih izte resnično sliko naše Gorenjske, brez dvoma seveda gre pri tem za resničnost, ki se kaže v njem kot resničnost. Slika predvsem Selsko dolino. Pokrajine iz Dalmacije so zanimive zaradi razlike v pojmovanju in južnem ozračju. (Glej glede tega št. 9 in 10).

Gorenjsko pokrajino dojemajo Kos kaj zanimivo in svojevredno. Selve, Most na Sori, Jez na Sori, Šmarna gora: vse v hladnih barvah in črnih sencah s črnim gozdom. Mrzla in črna je naša pokrajina, pravi Kos. Pet slik podaja rože, ki jih Kos, doslej ni gojil. Sleherni obiskovalec se uslavi pred št. 5 (Solčnice), ki učinkuje izredno močno z drznostjo svojih barv. Polonke (št. 13) so fino barvno odtehlane. Rdeči sopek (št. 12) pa smatra sam umetnik za svoje najmočnejše delo. Tako sočnost barv in toplota redko kdaj veže iz tihožitja. Nekatere slike imajo

značaj študije, kakor Gradje (št. 20) in Ribe (št. 2).

Slike G. A. Kosa kažejo, da prehaja iz študija v zavestno gradnjo slike in v zavestno ustvarjanje likov. Baš s pokrajinskimi in tihožitji, s katerimi se je zadnje čase intenzivno ukvarjal, gre svojo pot na vrhunec dozorelosti in zaradi tega so slike, ki jih je zdaj razstavljal, ključ do razumevanja njegove umetniške rasti, ki se nam bo razodela v svojem vrhuncu na razstavi, ki jo je v katalogu napovedal.

Perilo je dražje od mila. Mnogo gospodinj štedi pri milu in pri tem pozabi, da pomeni in slabo milo more predčasno uničiti perilo. Vsaka gospodinja štedi, če za pranje svojega perila uporablja čisto jedrnat milo, kakor je znano in priljubljeno Schichto vo milo z zaščitnim žigom Jelen izkušene gospodinjne znajo ceniti dobro kakovost tega mila in so ponosne na svoje belo perilo.

„Bratovščina magičnega kompasa“

Senzacija na švedskem — Zdravnik kolovodja zločinske organizacije

Sala je eno onih slikovitih in veselih švedskih mestec, ki naletimo na njih opis v skandinavskih pravljicah in bajkah. Cevprav industrijsko središče, je bila Sala pravi raj na zemlji tako, da se je človeku nehotе vsiljevalo vprašanje, čemu potrebuje policijo in zapore in kaj neki počneta državni tožilec Stiernström in komisar Thur. Kar nenkrat se je pa pojavila v mestecu prava epidemija zločincev in konec je bilo idiličnega življenja. Začelo se je leta 1930, ko so našli v jezeru blizu mesta truplo umorjenega šoferja Swena Eriksona. Ustreljen je bil z revolverjem. Policija je uvela strogo preiskavo in poiskala na pomoč najboljše detektive iz Stockholma, toda morilca niso mogli izslediti.

Sali so sledila tri sosedna mesteca, enako mirna in prijazna namreč Sorbo, Köförför in Vasterfärnebo. Epidemija krvi in požarov je obšla ves kraj. Skrivnostni morilci so morili ženske, zažigali hiše, napadali in ubijali uradnike in »inkasante«. Zadnjega med njimi, Petersona so ustrelili v juliju ob belem dnevu, ko se je peljal s kolesom čez polje, obenem so ga pa oropali in odnesli 20.000 švedskih kron. Na polju zaposleni kmetje so sicer videli dva bežčača, toda vse, kar so mogli povedati o njima, je bilo, da je eden podoben mlademu lastniku elektrotehničnega zavoda v Sali Hedeströmu. Policija se je ljudem smejala, kajti Hedeström je veljal za najuglednejšega meščana. Toda zvečer, ko so mu prijatelji v klubu povedali, kaj se o njem govori, je mirno potegnil iz žepa samokres in dejal smeje: — Seveda sem umoril Petersona jaz, a tole je moje morilno orodje.

Zavarovalnica, kjer je bil Peterson v službi je razpisala nagrado 2.000 švedskih kron, ki bi pomagal izslediti morilca. Kar se je javil policiji mlad uradnik Oke Windelund in izpovedal, da mu je Hedeström predlagal, naj sodeluje pri umoru. Dejal mu je: — Če boš ubogal »šefca,

boš videl, da pojde vse lahko in gladko. On zna ravnati s človekom tako, da izgubi ves strah, da postane močan in pogumen. Vdihnil ti bo novo življenje. Ne boji se ničesar in vse premore. — Ko je pa Windelund še vedno okleval, je pripomnil Hedeström srdito: »Pomni pa, da boš umrl, če črneš o tem le besediče. He deströma so aretirali in ker zna tudi švedska policija po zgledu ameriške spraviti iz človeka resnico, je mož kmalu vse odkrito priznat. Tako so prišle oblasti na sled »Bratovščini magičnega kompasa«.

Njen vele mojster je bil znani zdravnik dr. Nielsen Thurnemann iz Sale, ki je izvrševal zdravniško prakso v Stockholmu. Dr. Thurnemann je ustanovil tajno »Bratovščino magičnega kompasa«, ki so bili njeni člani večinoma sinovi bogatih stockholmskih rodbin. Le-ti so pod vodstvom in morda tudi pod hipnotičnim vplivom dr. Thurnemanna več let morili in požigali po okolici Sale. Zločini so jim bili zgolj v zabavo in razvedrilo. Ves plen svojih žrtve so zakopali v gozdu in policija ga je našla, ker je dr. Thurnemann pokazal, kje je zakopan. Pravi mojster zločinov je bil dr. Thurnemann sam, zagonetna postava, kakor da je stopila iz najmračnejšega okultnega romana. Njegove oči imajo izredno magnetično moč in že kot študent je bil baje znan da je lahko hipnotiziral vsakega profesorja. Ta njegova lastnost se je sčasoma še razvila in končno je postal najboljše orodje zločinov.

Člani zločinske bratovščine so po aretaciji komaj ušli linčanju. Ušli bodo pa tudi usmrtili kajti na švedskem je najtežja kazen za zločin 20 let ječe. Švedski zakon pa tudi pozna razliko med zločinci, ki more ljudi iz običajnih in nenormalnih pobud. Slednje smatra za nevarne bazežne in taki pridejo navadno v umobolnico, kjer ostanejo do smrti. V umobolnico pride najbrž tudi dr. Thurnemann s svojimi najdaši.

Sočani postavijo v Ljubljani spomenik pesniku Simonu Gregorčiču

Spomenik je že gotov, treba je še zbrati prispevke

Ljubljana, 3. oktobra

Dne 24. novembra 1936 poteče 30 let, kar je izdihnil največji sin neodržane domovine pesnik-prerok Simon Gregorčič. Lepota njegovih pesmi je svojebodno navdušila ves narod. Ljudje so se igrali za njegove knjige, nov plamen narodnega navdušenja se je dvignil ob naših mejah, vespevood so se deklarirali in peli njegovi globoko občuteni in zaradi tega v srce segajoči stih. Pa tudi danes je vsaka pesnitev Goriškega slavčaka duhovna injekcija, ki nam oživlja spomine na izgubljen planinski raj, na s trlo ovite griče, na z oljkami posejane bregove ob sinjem Jadranu, na skalnat dolino, skozi katero se vije bistra Soča, nas navdaja z upi in nas bodri na vedno novo delo ... za ujedinjeno Jugoslavijo.

Se nam pretresa srca njegova oda Domovini: »O vdova tožna, zapuščenca, ti mati toliko sirot!«, ki je danes bolj ko kdaj resnična slika položaja. Se čujemo njegov poziv na borbo v proroški pesnitvi naslovljeno Soči, in njegova sveta oporoka nam kliče: Prost mora biti, prost moj rod, na svoji zemlji svoj gospod!

Klanjamo se spominu velikega pesnika, ki mu je narod takoj po njegovi smrti sklenil postaviti spomenik. Toda v 30 letih zbiranja ni uspela ... Ali ni zaradi tega naša naloga, da se oddolžimo? Tembolj ker je spomin na njega tudi spomin na tuge, solze in trpljenje naših bratov ...

Zato mu postavimo »Sočanic« skromen spomenik v prestolnici Slovenije, v beli Ljubljani še letos, da počastimo 30 letnico njegove smrti in prispevek vsakogar, ki je zaradi njegovih divnih pesmi vzljubil svojo veliko domovino in ki želi, da bi postale resnica proroške pesnikove besede, s katerimi je tolažil svoj revni teptani rod:

»Tvoj je vstajenja dan!«

Društvo Soča Matice v Ljubljani

Vse priprave za postavitev so dovršene. Pesnikov kip je ustvaril naš nadarjeni kipar Zdenko Kalin, vililo ga je domače ličvareko podjetje Mostar na Galjevi, Prispevek sprejema Soča Ljubljana, trg kralja Petra I. Osvoboditelja št. 8. na čekovni račun pošt. hran. št. 12727 in uprava »Jutrca«.

Otrok prinesel materi srečo

Iz Brazilije se je vračala nedavno z italijanskim parnikom »Augustine« na Madžarsko siromašna vdova po madžarskem rudarju J. Bodnarju, ki je bil postal žrtev težke neurečene v rudniku. Na Madžarsko se je vračala, ker se je bala bede v Braziliji. Na parniku je porodila sinčka in od poroda je imela čudovito srečo. Prva sreča je bila zbirka, ki je vrgla v našem denarju nad 50.000 Din. Potnikom je bila znana oridka usoda siromašne vdove in ko so zvedeli, da je med vožnjo še porodila, so zbrali med seboj 50.000 in jih izročili tedaj že srečni in veseli materi. V Trstu je pa čakal uradnik parobrodne družbe, lastnice parnika »Augustine« ter ji sporočil, da bo njen sinček, čim doraste, sprejet v službo parobrodne družbe. To je bila že druga sreča.

Nekaj dni po povratku v Kečkemet je dobila Bodnarjeva poziv naj pride s svojim otrokom v Italijo. Otrok je namreč dobil pri krstu ime italijanskega kralja Emanuele in ker je bil tudi rojen na italijanskem parniku, so se v Italijo odločili, da bo vzgojen na italijanske državne stroške. To pomeni višek sreče uboge rudarjeve vdove, ki ji ne bo treba več skrbeti, kako bo preživljala svojega otroka.

Angleži najzrelejši narod

Angleška zdravnica Doris Odlunova je označila v svojem predavanju o vzgoji in boleznih, ki ga je imela v angleškem zavodu za vzgojo odraslih, diktatorje iz vidika psihičnega razvoja kot dečke. Izrazil je dvom, da večina ljudi in narodov sploh kdaj doraste in trdila je, da kažejo razne države različne stopnje psihološkega razvoja. Tako imajo nekatere diktatorske države, značaj 11 letnih dečkov, Gangsterska nagnjena, navdušenje za velika zborovanja in parade, uniforme, pozdravljanje, znaki, zastave, bojovništvo in obojevanje nasilja, kakor tudi zastarelo prizadevanje držati žene in dekleta v podložnosti, vse to so najboljši znaki psihologije 11 letnih dečkov in odgovarjajoče stopnje razvoja.

V ameriških državljanih vidi angleška zdravnica primerno stopnjo mladeniških let. Američani hrepene po novotarijah, pri njih je visoko razvita mladeniška čilost, nikjer pa ne vidimo nobene stalnosti. Po mnenju Doris Odlunove so najzrelejši narod Angleži. Zato Angleži nikoli ne boste videli, da bi se navduševal za razne novotarije in nove ideje, kakor se navdušuje Američan, ne da bi se vanje poglubil.

Mesto, kjer ne plačujejo davkov

Londonski listi poročajo, da so v Avstraciji po naključju odkrili mesto, ki je živelo srečno brez vsake javne podpore. Imelo ni ne občinskega sveta, ne policije, ne gasilcev, pa tudi ne nobenega berača, brezposelnega ali zločinca. To srečno mesto leži 400 milj od Sydneya, imenuje se Koylarenberry in njegovi prebivalci doslej niso plačevali nobenih davkov. Država sploh ni vedela za to mesto in seveda tudi ni poslala vanj svojih uradnikov. To se sliši čudno, neverjetno, toda na svetu je vse mogoče. Saj so imeli tudi med vojno v Vladivostoku konjeniški polk samo na papirju, da je država plačevala za vojake in konje, denar je pa pobasala pešiča častnikov, ki si je bila izmislila to svojevredno sleparijo. Vendar pa ima Koylarenberry moderno bolnico, vodovod in električno razsvetljavo.

Toda zdaj je konec njegove idile. V kratkem pošlje vlada v to doslej srečno mesto svoje uradnike, najprej seveda davčne, da bodo izračunali in izterjali stare davke. Zdal bodo meščani vsaj spoznali kakšno je življenje po mestih.

Radioprogram

Sreda, 7. oktobra

12: Naša pesem, naša glasba (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah). — 14: Vreme, borza. — 18: Mladinska ura: Razvoj prometa in prometnih sredstev v Egiptu od najstarejših časov do današnjih dni (g. dr. Valter Bohinec). — 18.20: Lutke iz gomoljev (g. prof. Niko Kuret). — 18.40: O dednem pravi (sodnik g. Bidovec Valentin). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Antologija novejših srbske lirike (Simiša Kordić) Beograd. — 19.50: Uvod v opero. — 20: Prenos R. Savinove opere Matija Gubec iz Narodnega gledališča v Ljubljani. V I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Viško Ukmar), v II. odm.: Cas, vreme, poročila, spored. Konec ob 23.

EMILE GABORIAU

ZAKONSKI IN NEZAKONSKI SIN

ROMAN.

Noel je ljubil svojo Julio strastno, brez premisleka, neizmerno, zaprtih oči. Pri nji je pozabljaj na vso previdnost in mislil je na glas. V njenem hudoarju je vedno odločil krinko običajne neiskrenosti in njegovi grehi so našli tu blagodejno tolažbo, kakor noge v topli kopeli. Zavedal se je tako dobro pomanjkanja poguma in moči napram nji, da ni nikoli poskusil spustiti se v borbo. Imela ga je v svoji oblasti. Včasih je poskusil upreti se njenim vrtoglavoštim, pa ga je prisilila ukloniti se kakor vrbova šiba. Čutil je, da se pod črnimi očmi tega dekleta razblinijo vsi njegovi sklepni bitreje, nego sneg na aprilskem solncu. Mučila ga je, ni pa imela toliko moči, da bi bila vse zagladila z enim samim smehljajem, z eno samo solzo in poljubom. Če je bil daleč od te čarovnice, se mu je včasih vrnila zdrava pamet in v takih svetlih trenutkih je govoril sam pri sebi: Ne ljubi me, igra se z menoj. Toda zaupanje mu je zapustilo v srcu tako globoko korenine, da jih ni mogel izrjaviti iz nje. Kar zal je strašno ljubosumnost in omejeval se je na ponižne očitke. Večkrat je imel zelo tehtne dvome o zvestobi svoje ljubice, nikoli pa ni imel poguma prepričati se o svojem sumničanju. Razmišljal je: Če bi se ne varal, bi jo moral zapustiti ali pa v

bodoče pritrditi na vse. Drhtel je že pri misli, da bi moral zapustiti Julio in čutil je, da je njegova strast tako plaha, da bi se sramotno uklonil. Dal je prednost mučnim dvomom pred gotovostjo, še groznejšo.

Napravil je nekaj korakov po sobi, predno je potegnil iz žepa uro, rekoč:

— Kmalu bo ena; zapustim te, draga prijateljica.

— Kaj, torej ne ostaneš pri meni?

— Ne, zelo mi je žal, moja mati je nevarno bolna.

Potegnil je iz žepa bankovce očeta Tabareta in jih razložil po mizi.

— Draga moja Julka, — je dejal, — tu ni osem, temveč deset tisoč frankov. Zdal me ne boš videla nekaj dni.

— Torej odhajáš iz Pariza?

— Nikakor ne pač pa bom zelo zaposlen z zadevo, ki je zame izredno važna. Da, izredno! Če se mi posreči, dušica bo naša sreča zagotovljena in potem boš videla, če te res ljubim.

— Oh, povej mi, kaj imaš v mislih, Noel?

— Ne morem.

— Prosim te, lepo te prosim, — je dejala mlada žena in se obesila svojemu ljubčku na vrat, potem je pa stopila na prste, da bi se priselala s svojimi ustnami k njegovim.

Advokat jo je objel in jel omahovati v svojem sklepu.

— Ne, — je dejal slednjič, — ne morem, zares ne morem. Čemu bi ti delal varljivo radost? Zdal me dobro poslušaj dušica. Naj se zgodi karkoli, ra-

zumeš, naj bo to pod kakršnokoli pretvezo, ne hodi k meni kakor si nekoč neprevidezno storila, pa tudi pisati mi ne smeš. Če bi me ne ubogala, bi mi storila nepopravljivo škodo. Če bi se ti kaj zgodilo, me obvesti po tem falotu Clergeotu. Polutrinjem menda pride k meni.

Julie se mu je iztrgala iz objema.

— Torej mi nočeš povedati? — je dejala ježno.

— Nocoj ne, pač pa kmalu, — je odgovoril advokat, ki ga je bil spraval pogled njegove ljubice v zadrego.

— Večne tajne, — je zamrmrala Julie ogorčena, da njeno prilizovanje ni rodilo nobenega uspeha.

— To bo zadnja, prisegam ti.

— Noel, dragec moj, ti mi nekaj prikrivaš, — je nadaljevala mlada žena z resnim glasom. — Poznám te, saj veš. Že več dni se nekaj godi s teboj, ves si izpremenjen.

— Zagotavljam te ...

— Ne reci ničesar, ne verjela bi ti. Le nikar nobenih neokusnih šal, svarim te vnaprej, da sem ženska, ki se zna osvetiti.

Advokatu je bilo očitno zelo neprijetno.

— Ta zadeva se lahko prav tako posreči, kakor izalovi, — je zajeciljal.

— Dovolj je tega, — ga je prekinila Julie. — Zgodilo se bo po tvoji volji, to ti obljubljam. Poidi in objemi me, ker grem spat.

Za Noelem se še niso bila zaprla vrata, ko je Charlotta že sedela na divanu kraj svoje gospodariče. Če bi bil ostal advokat pri vratih, bi bil lahko

slišal, kako je dejala Julie svoji komornici: — Ne, ne morem ga več prenašati. Strašno dolgočasen je ta človek. Ah, če bi se ga ne bala, bi se ga že odkrila. Toda, ta človek je zmožen ubiti me!

Komornica je poskusila braniti Noela, toda zaman. Mlada žena je ni poslušala, kajti sama pri sebi je zamrmrala:

— Zakaj ne pride in kaj snuje? Teden dni ga že ni in to je sumljivo. Pa se vendar ne misli oženiti? Ah, če bi to vedela! ... Dolgočasij me, dragec moj, in trdno sem prepričana, da te bom nekega lepega dne zapustila; ne dovolim ti pa, da bi zapustil ti mene. Tega bi ne prenesla. Poizvedeti moram, kako in kaj je s teboj.

Toda Noel ni prisluskoval za vrati. Urno je odšel v ulico Provence, zavil je v ulico St. Lazare in se vrnil domov skozi vrata shrambe za vozove, kakor je bil običaj.

Konaj je bil pet minut v svojem kabinetu, je nekdo potkal na vrata.

— Gospod! — je zaklicala služkinja, — za božjo voljo vas prosim, gospod, odzovite se mi!

Odprl je vrata in vprašal nestrpno:

— Kaj pa je zopet?

— Gospod, — je jecljala služkinja vsa objokana, — že trikrat sem trkala, pa mi ne odgovorite. Pojdi te, prosim vas lepo, hojim se, da bo gospa umrla. Advokat je odšel za služkinjo v spalnico gospe Gerdyjeve. Zdelo se mu je, da strašno izpremenjena in ob pogledu na njo ga je nehotе spreletela groza.